

Řez, negace

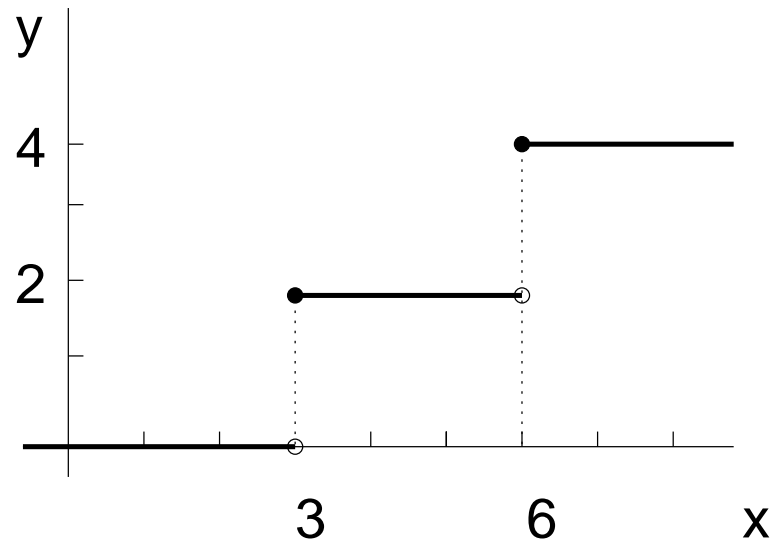
Řez a upnutí

$f(X,0) :- X < 3$.

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6$.

$f(X,4) :- 6 \leq X$.

přidání **operátoru řezu** `!, !'`

?- $f(1, Y), Y > 2$.

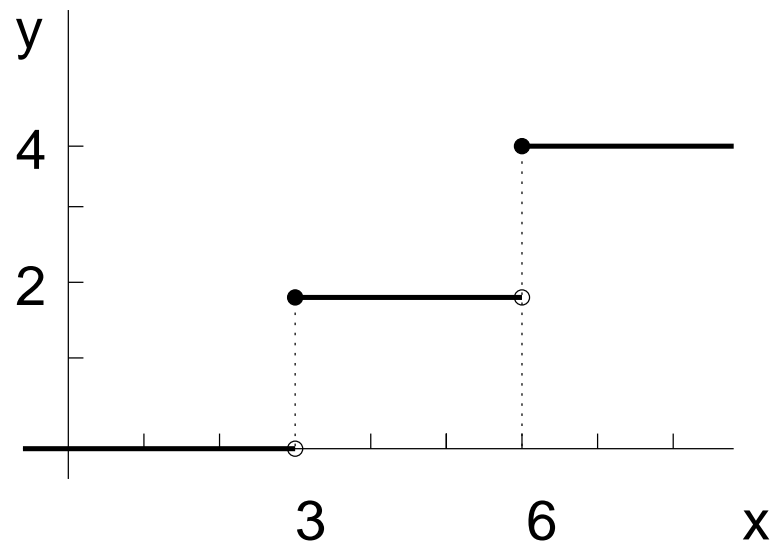
Řez a upnutí

$f(X,0) :- X < 3, !.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6, !.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

přidání **operátoru řezu** `,,!’’`

$?- f(1,Y), Y>2.$

Upnutí: po splnění podcílů před řezem se už další klauzule neuvažují

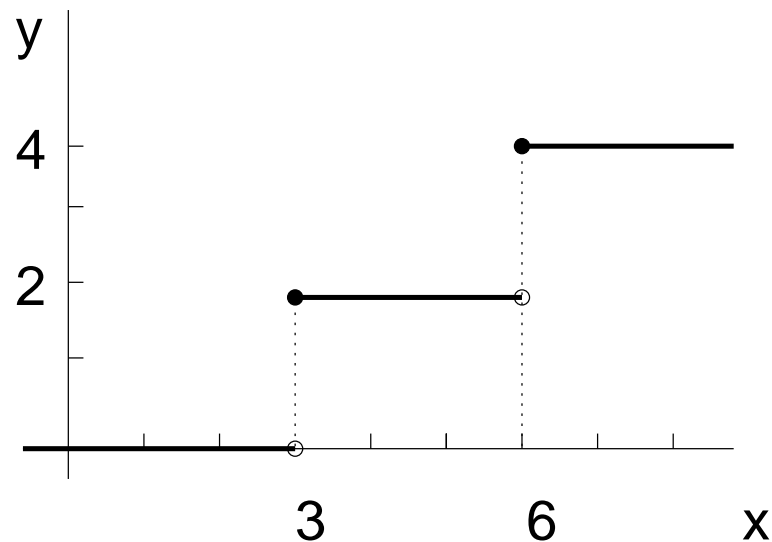
Řez a upnutí

$f(X,0) :- X < 3, !.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6, !.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

přidání **operátoru řezu** `,,!'`

?- $f(1,Y), Y > 2.$

$f(X,0) :- X < 3, !. \quad \%(1)$

$f(X,2) :- X < 6, !. \quad \%(2)$

$f(X,4).$

Upnutí: po splnění podcílů před řezem se už další klauzule neuvažují

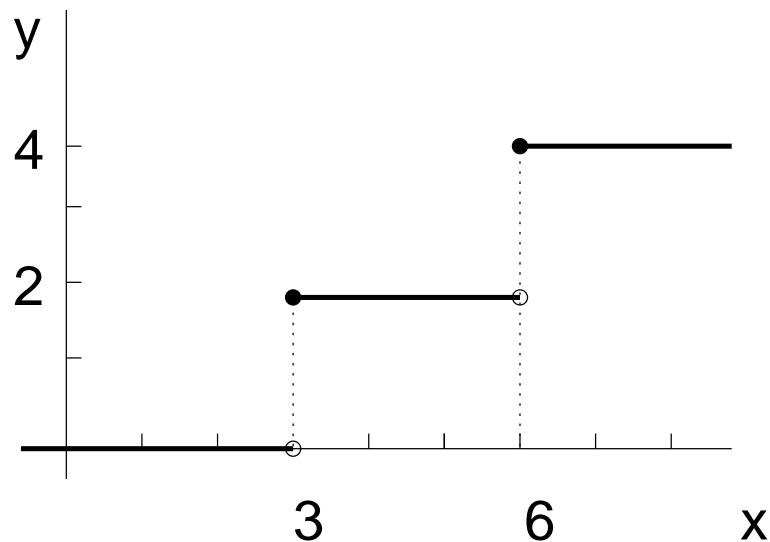
Řez a upnutí

$f(X,0) :- X < 3, !.$

$f(X,2) :- 3 \leq X, X < 6, !.$

$f(X,4) :- 6 \leq X.$

přidání **operátoru řezu** `,,!'`

$?- f(1,Y), Y > 2.$

$f(X,0) :- X < 3, !. \quad \%(1)$

$f(X,2) :- X < 6, !. \quad \%(2)$

$f(X,4).$

$?- f(1,Y).$

● Smazání řezu v (1) a (2) změní chování programu

● **Upnutí:** po splnění podcílů před řezem se už další klauzule neuvažují

Řez a ořezání

$f(X,Y) \text{ :- } s(X,Y).$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 2.$

$?- f(1,Z).$

Řez a ořezání

$f(X,Y) :- s(X,Y).$

$s(X,Y) :- Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) :- Y \text{ is } X + 2.$

?- $f(1,Z).$

$Z = 2 ? ;$

$Z = 3 ? ;$

no

Řez a ořezání

$f(X,Y) \text{ :- } s(X,Y).$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 2.$

$?- f(1,Z).$

$Z = 2 ? ;$

$Z = 3 ? ;$

no

$f(X,Y) \text{ :- } s(X,Y), !.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 2.$

$?- f(1,Z).$

- **Ořezání:** po splnění podcílů před řezem se už neuvažuje další možné splnění těchto podcílů

Řez a ořezání

$f(X,Y) \text{ :- } s(X,Y).$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 2.$

$?- f(1,Z).$

$Z = 2 ? ;$

$Z = 3 ? ;$

no

$f(X,Y) \text{ :- } s(X,Y), !.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 1.$

$s(X,Y) \text{ :- } Y \text{ is } X + 2.$

$?- f(1,Z).$

$Z = 2 ? ;$

no

- **Ořezání:** po splnění podcílů před řezem se už neuvažuje další možné splnění těchto podcílů
- Smazání řezu změní chování programu

Chování operátoru řezu

- Předpokládejme, že klauzule $H :- T_1, T_2, \dots, T_m, !, \dots, T_n.$ je aktivována voláním cíle G , který je unifikovatelný s H . $G=h(X,Y)$
- V momentě, kdy je nalezen řez, existuje řešení cílů $T_1, \dots, T_m$ $X=1, Y=1$
- **Ořezání:** při provádění řezu se už další možné splnění cílů $T_1, \dots, T_m$ nehledá a všechny ostatní alternativy jsou odstraněny $Y=2$
- **Upnutí:** dále už nevyvolávám další klauzule, jejichž hlava je také unifikovatelná s G $X=2$

$?- h(X,Y).$ $h(1,Y) :- t1(Y), !.$ $h(2,Y) :- a.$ $t1(1) :- b.$ $t1(2) :- c.$	<table style="border: none; margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">$h(X,Y)$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">$X=1$</td> <td style="text-align: center;">$X=2$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">/</td> <td style="text-align: center;">\</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">$t1(Y)$</td> <td style="text-align: center;">a</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">(vynechej: upnutí)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">$Y=1$</td> <td style="text-align: center;">$Y=2$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">/</td> <td style="text-align: center;">\</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">b</td> <td style="text-align: center;">c</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">(vynechej: ořezání)</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">/</td> <td></td> </tr> </table>	$h(X,Y)$		$X=1$	$X=2$	/	\	$t1(Y)$	a	(vynechej: upnutí)		$Y=1$	$Y=2$	/	\	b	c	(vynechej: ořezání)		/	
$h(X,Y)$																					
$X=1$	$X=2$																				
/	\																				
$t1(Y)$	a																				
(vynechej: upnutí)																					
$Y=1$	$Y=2$																				
/	\																				
b	c																				
(vynechej: ořezání)																					
/																					

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

a(x)

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

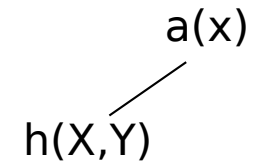
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

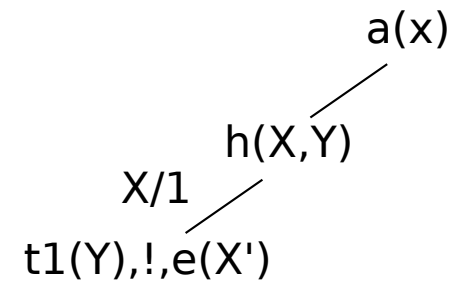
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

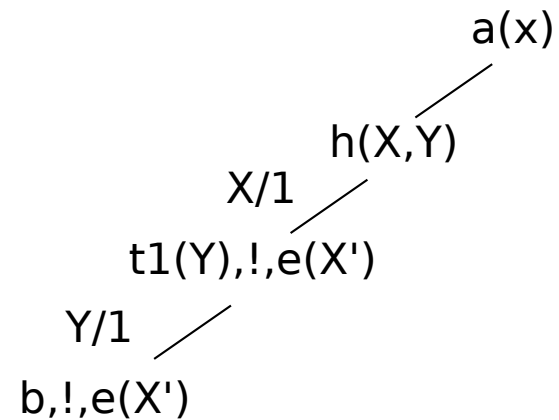
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

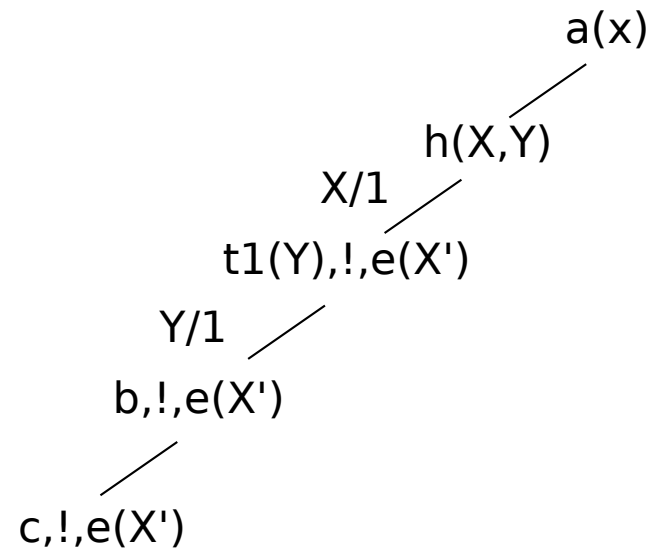
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

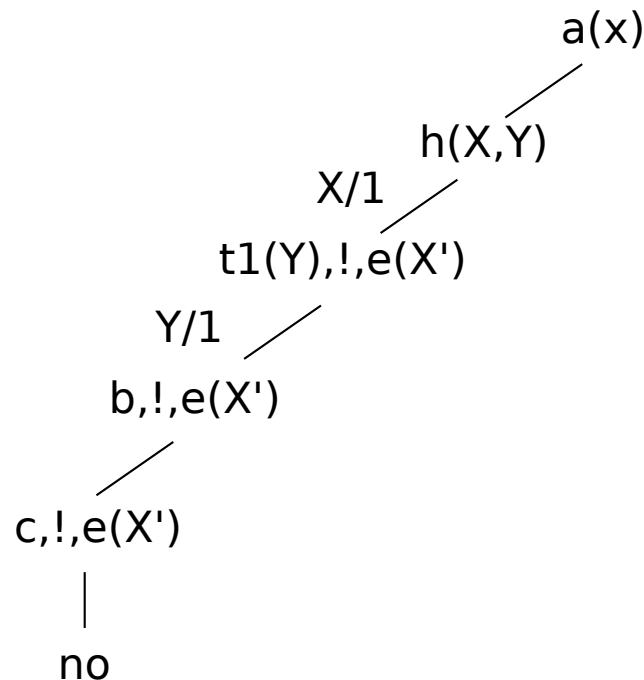
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

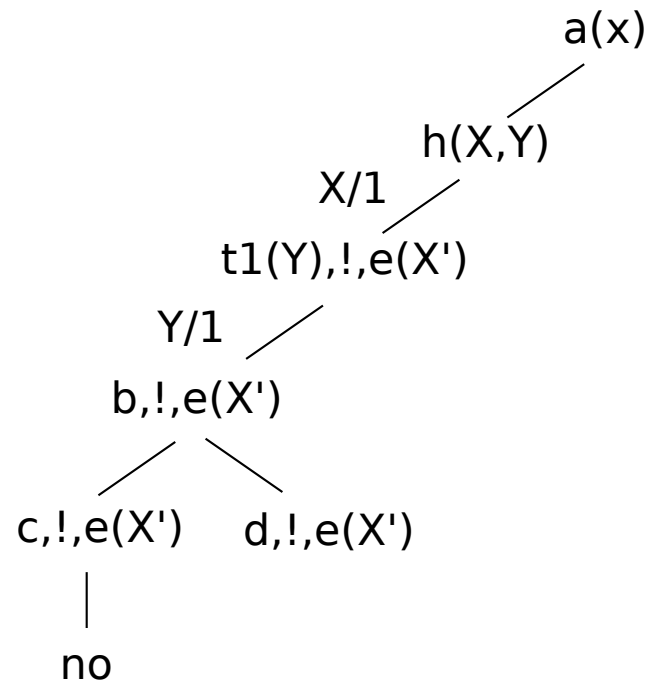
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

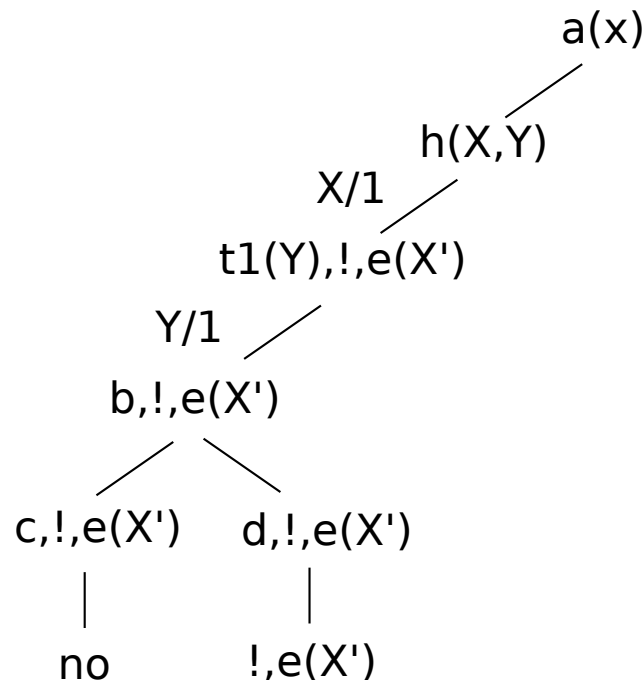
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

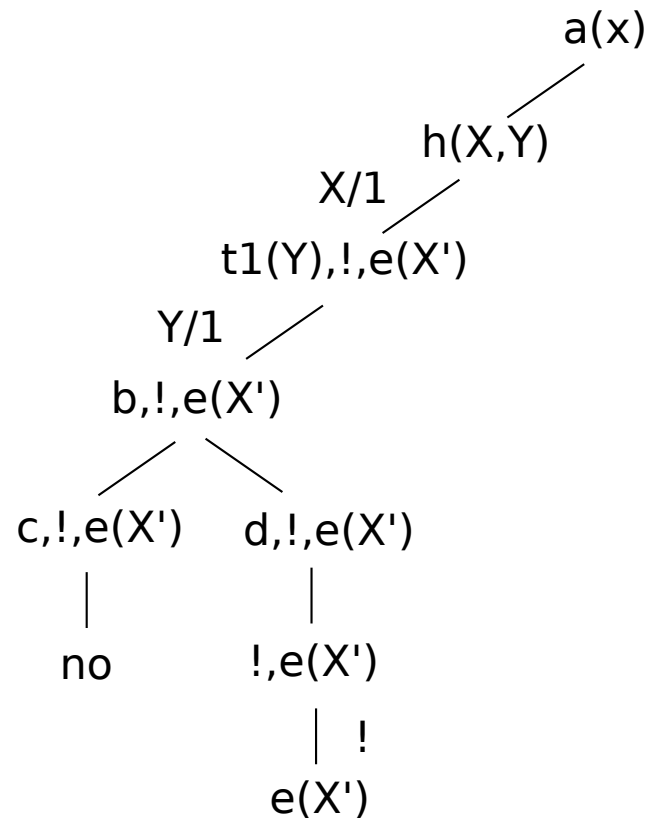
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

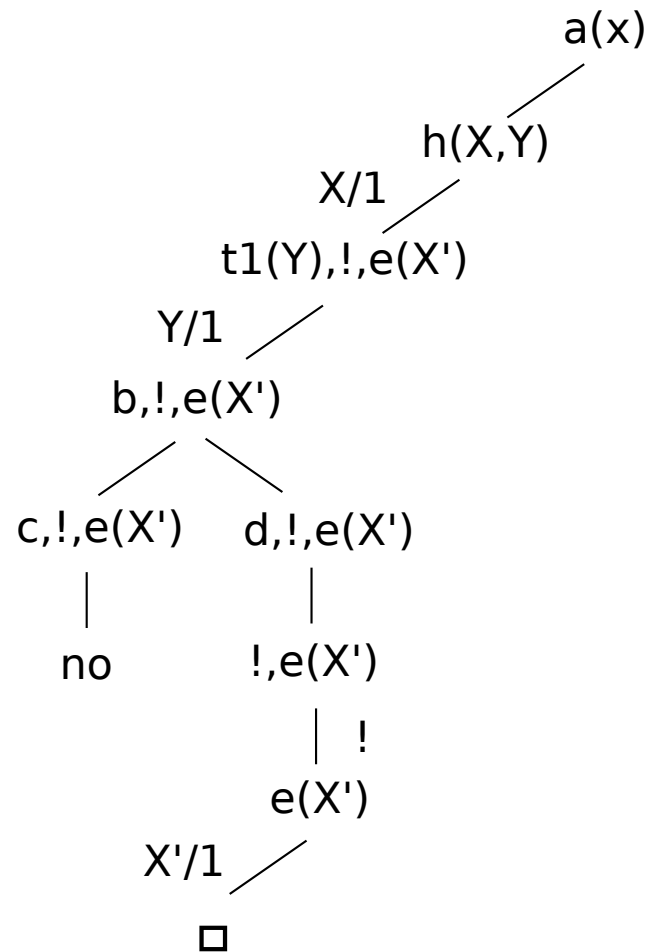
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

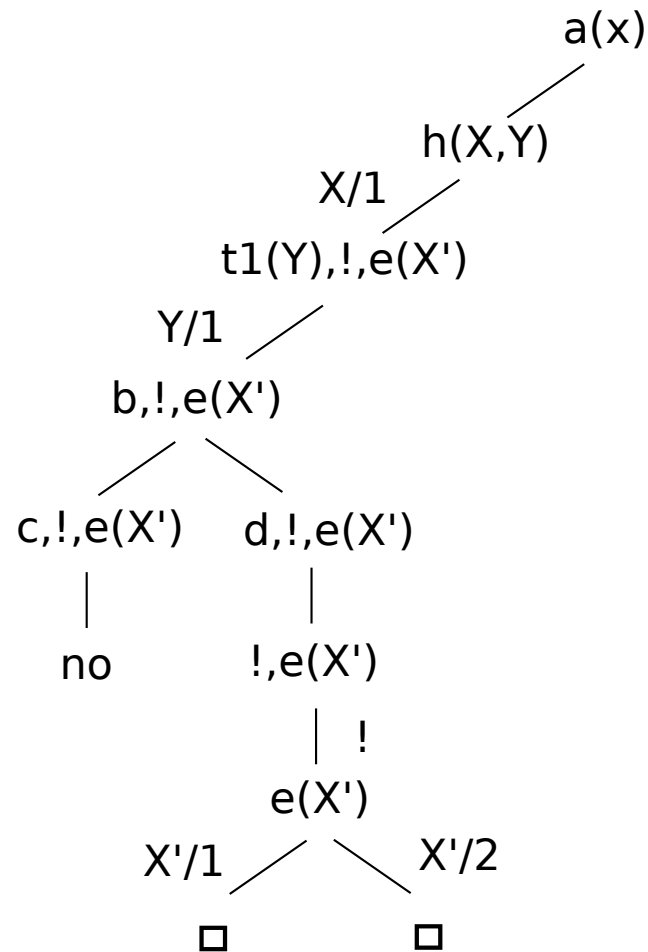
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

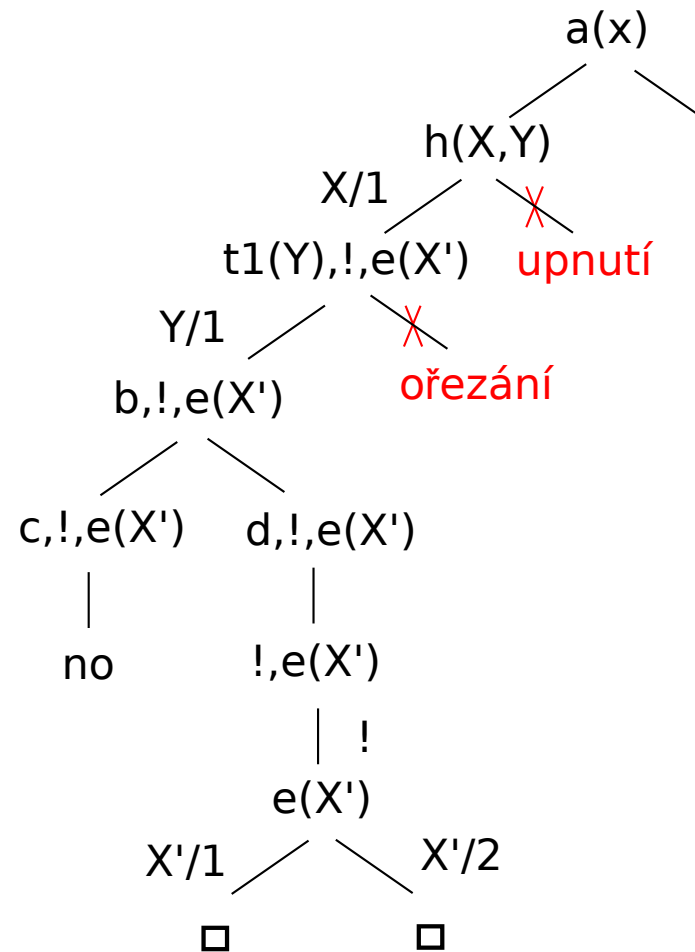
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

● Po zpracování klauzule s řezem se vracím až na rodiče této klauzule, tj. a(X)

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

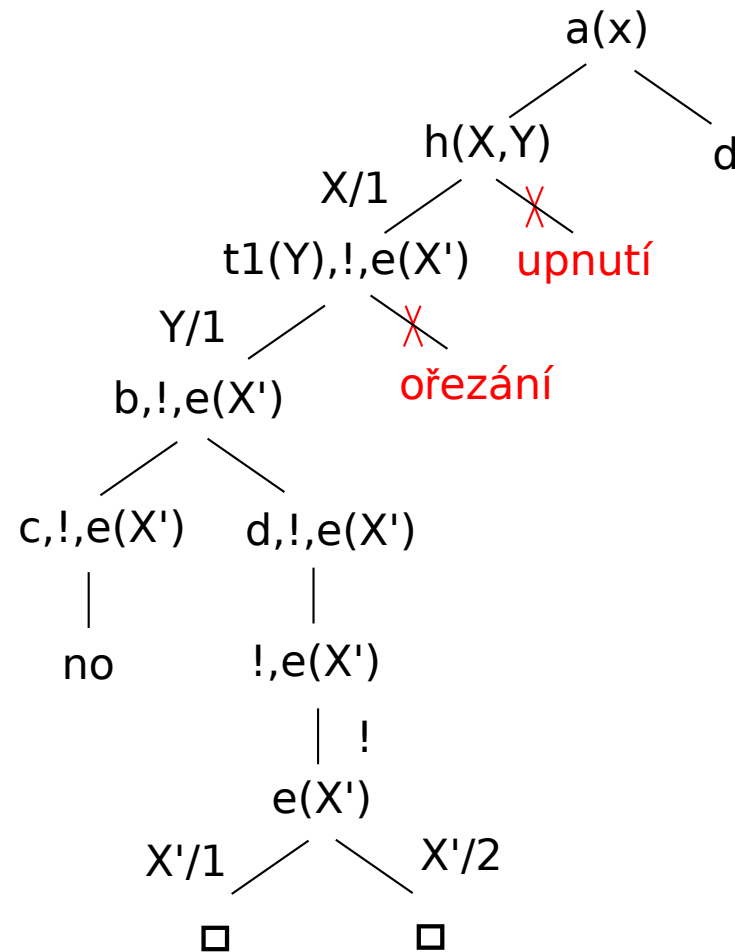
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

● Po zpracování klauzule s řezem se vracím až na rodiče této klauzule, tj. a(X)

Řez: návrat na rodiče

?- a(X).

(1) a(X) :- h(X,Y).

(2) a(X) :- d.

(3) h(1,Y) :- t1(Y), !, e(X).

(4) h(2,Y) :- a.

(5) t1(1) :- b.

(6) t1(2) :- c.

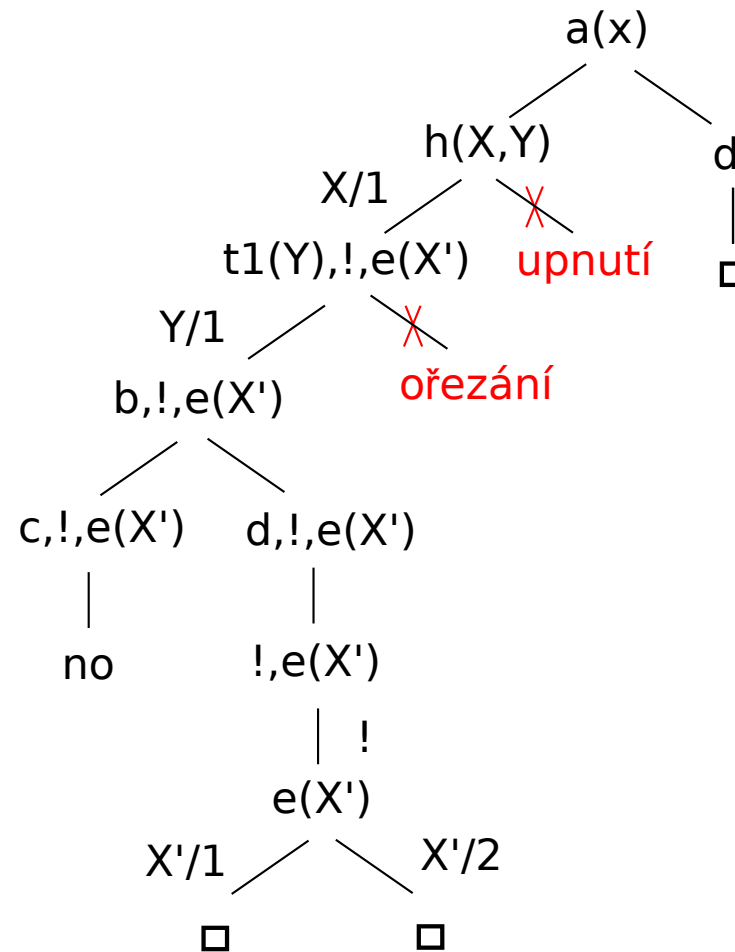
(7) b :- c.

(8) b :- d.

(9) d.

(10) e(1) .

(11) e(2) .

● Po zpracování klauzule s řezem se vracím až na rodiče této klauzule, tj. a(X)

Řez: příklad

$c(X) :- p(X).$

$c(X) :- v(X).$

$p(1).$ $p(2).$ $v(2).$

$?- c(2).$

Řez: příklad

`c(X) :- p(X).`

`c(X) :- v(X).`

`p(1). p(2). v(2).`

`?- c(2).`

`true ? ; %p(2)`

`true ? ; %v(2)`

`no`

`?- c(X).`

Řez: příklad

```
c(X) :- p(X).
```

```
c(X) :- v(X).
```

```
p(1). p(2). v(2).
```

```
?- c(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
true ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
?- c(X).
```

```
X = 1 ? ; %p(1)
```

```
X = 2 ? ; %p(2)
```

```
X = 2 ? ; %v(2)
```

```
no
```

Řez: příklad

```
c(X) :- p(X).
```

```
c(X) :- v(X).
```

```
c1(X) :- p(X), !.
```

```
c1(X) :- v(X).
```

```
p(1). p(2).
```

```
v(2).
```

```
?- c(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
true ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
?- c1(2).
```

```
?- c(X).
```

```
X = 1 ? ; %p(1)
```

```
X = 2 ? ; %p(2)
```

```
X = 2 ? ; %v(2)
```

```
no
```

Řez: příklad

```
c(X) :- p(X).
```

```
c(X) :- v(X).
```

```
p(1). p(2).
```

```
v(2).
```

```
?- c(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
true ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
?- c(X).
```

```
X = 1 ? ; %p(1)
```

```
X = 2 ? ; %p(2)
```

```
X = 2 ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
c1(X) :- p(X), !.
```

```
c1(X) :- v(X).
```

```
?- c1(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
no
```

```
?- c1(X).
```

Řez: příklad

```
c(X) :- p(X).
```

```
c(X) :- v(X).
```

```
p(1). p(2).
```

```
v(2).
```

```
?- c(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
true ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
?- c(X).
```

```
X = 1 ? ; %p(1)
```

```
X = 2 ? ; %p(2)
```

```
X = 2 ? ; %v(2)
```

```
no
```

```
c1(X) :- p(X), !.
```

```
c1(X) :- v(X).
```

```
?- c1(2).
```

```
true ? ; %p(2)
```

```
no
```

```
?- c1(X).
```

```
X = 1 ? ; %p(1)
```

```
no
```

Řez: cvičení

1. Porovnejte chování uvedených programů pro zadané dotazy.

<code>a(X,X) :- b(X).</code>	<code>a(X,X) :- b(X), !.</code>	<code>a(X,X) :- b(X), c.</code>
<code>a(X,Y) :- Y is X+1.</code>	<code>a(X,Y) :- Y is X+1.</code>	<code>a(X,Y) :- Y is X+1.</code>
<code>b(X) :- X > 10.</code>	<code>b(X) :- X > 10.</code>	<code>b(X) :- X > 10.</code>
		<code>c :- !.</code>

?- a(X,Y).

?- a(1,Y).

?- a(11,Y).

2. Napište predikát pro výpočet maxima `max( X, Y, Max )`

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(X,-1) :- X < 0.$

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu zkouším pro nezáporná čísla 2. klauzuli

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu zkouším pro nezáporná čísla 2. klauzuli

- **Modrý řez:** odstraní redundantní řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(0,1). \quad f(X,-1) :- X < 0.$

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu zkouším pro nezáporná čísla 2. klauzuli

- **Modrý řez:** odstraní redundantní řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(0,1). \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu vrátí $f(0,1)$ 2x

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu zkouším pro nezáporná čísla 2. klauzuli

- **Modrý řez:** odstraní redundantní řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. f(0,1). f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu vrací $f(0,1)$ 2x

- **Červený řez:** odstraní úspěšná řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. f(_X,-1).$

Typy řezu

- Zlepšení efektivity programu: určíme, které alternativy nemá smysl zkoušet

Poznámka: na vstupu pro X očekávám číslo

- **Zelený řez:** odstraní pouze neúspěšná odvození

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu zkouším pro nezáporná čísla 2. klauzuli

- **Modrý řez:** odstraní redundantní řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(0,1). \quad f(X,-1) :- X < 0.$

bez řezu vrací $f(0,1)$ 2x

- **Červený řez:** odstraní úspěšná řešení

- $f(X,1) :- X \geq 0, !. \quad f(_X,-1).$

bez řezu uspěje 2. klauzule pro nezáporná čísla

Negace jako neúspěch

- Speciální cíl pro nepravdu (neúspěch) `fail` a pravdu `true`

- X a Y nejsou unifikovatelné: `different(X, Y)`

- `different( X, Y ) :- X = Y, !, fail.`
`different( _X, _Y ).`

- X je muž: `muz(X)`

`muz( X ) :- zena( X ), !, fail.`
`muz( _X ).`

Negace jako neúspěch: operátor \+

• `different(X,Y) :- X = Y, !, fail.`   `muz(X) :- zena(X), !, fail.`
`different(_X,_Y).`   `muz(_X).`

• Unární operátor `\+ P`

• jestliže `P` uspěje, potom `\+ P` neuspěje

`\+(P) :- P, !, fail.`

• v opačném případě `\+ P` uspěje

`\+(_).`

Negace jako neúspěch: operátor \+

• `different(X,Y) :- X = Y, !, fail.`   `muz(X) :- zena(X), !, fail.`
`different(_X,_Y).`   `muz(_X).`

• Unární operátor \+ P

• jestliže P uspěje, potom \+ P neuspěje

`\+(P) :- P, !, fail.`

• v opačném případě \+ P uspěje

`\+(_).`

• `different( X, Y ) :- \+ X=Y.`

• `muz( X ) :- \+ zena( X ).`

• Pozor: takto definovaná negace \+P vyžaduje **konečné odvození** P

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

dobre(X),rozumne(X)

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

dobre(X),rozumne(X)

| dle (1), X/citroen

rozumne(citroen)

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

```
dobre(X),rozumne(X)
```

```
| dle (1), X/citroen
```

```
rozumne(citroen)
```

```
| dle (4)
```

```
\+ drahe(citroen)
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

```
dobre(X),rozumne(X)
```

```
| dle (1), X/citroen
```

```
rozumne(citroen)
```

```
| dle (4)
```

```
\+ drahe(citroen)
```

```
| dle (I)
```

```
drahe(citroen),!, fail
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

```
dobre(X),rozumne(X)
```

```
| dle (1), X/citroen
```

```
rozumne(citroen)
```

```
| dle (4)
```

```
\+ drahe(citroen)
```

```
| dle (I)
```

```
drahe(citroen),!, fail
```

```
|  
no
```


Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- dobre( X ), rozumne( X ).
```

dobre(X),rozumne(X)

| dle (1), X/citroen

rozumne(citroen)

| dle (4)

\+ drahe(citroen)

| dle (I)

|\ dle (II)

drahe(citroen),!, fail

yes

no

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

Negace a proměnné

rozumne(X), dobre(X)

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

rozumne(X), dobre(X)

| dle (4)

\+ drahe(X), dobre(X)

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

rozumne(X), dobre(X)

| dle (4)

\+ drahe(X), dobre(X)

| dle (I)

drahe(X),!,fail,dobre(X)

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

rozumne(X), dobre(X)

| dle (4)

\+ drahe(X), dobre(X)

| dle (1)

drahe(X),!,fail,dobre(X)

| dle (3), X/bmw

!, fail, dobre(bmw)

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

rozumne(X), dobre(X)

| dle (4)

\+ drahe(X), dobre(X)

| dle (1)

drahe(X),!,fail,dobre(X)

| dle (3), X/bmw

!, fail, dobre(bmw)

| fail,dobre(bmw)

Negace a proměnné

```
\+(P) :- P, !, fail. % (I)
```

```
\+(_). % (II)
```

```
dobre( citroen ). % (1)
```

```
dobre( bmw ). % (2)
```

```
drahe( bmw ). % (3)
```

```
rozumne( Auto ) :- % (4)
```

```
    \+ drahe( Auto ).
```

```
?- rozumne( X ), dobre( X ).
```

rozumne(X), dobre(X)

| dle (4)

\+ drahe(X), dobre(X)

| dle (I)

drahe(X),!,fail,dobre(X)

| dle (3), X/bmw

!, fail, dobre(bmw)

| fail,dobre(bmw)

| no

Bezpečný cíl

- `?- \+ drahe( citroen ).` yes
- `?- \+ drahe( X ).` no
- `?- rozumne( citroen ).` yes
- `?- rozumne( X ).` no
- **`\+ P je bezpečný: proměnné P jsou v okamžiku volání P instanciovány`**
- negaci používáme pouze pro bezpečný cíl P

Chování negace

● `?- \+ drahe( citroen ).` yes

`?- \+ drahe( X ).` no

● `?- drahe( X ).`

PTÁME SE: existuje X takové, že `drahe( X )` platí?

● `?- \+ drahe( X ).` `\+ drahe( X ) :- drahe(X),!,fail.` `\+ drahe( X ).`

z definice `\+` plyne: není dokazatelné, že existuje X takové, že `drahe( X )` platí

tj. **pro všechna X** platí `\+ drahe( X )`

Chování negace

● ?- \+ drahe(citroen). yes

?- \+ drahe(X). no

● ?- drahe(X).

PTÁME SE: existuje X takové, že drahe(X) platí?

● ?- \+ drahe(X). \+ drahe(X) :- drahe(X),!,fail. \+ drahe(X).

z definice \+ plyne: není dokazatelné, že existuje X takové, že drahe(X) platí

tj. **pro všechna X** platí \+ drahe(X)

● TEDY: pro cíle s negací neplatí **existuje X** takové, že \+ drahe(X)

Chování negace

● ?- \+ drahe(citroen). yes

?- \+ drahe(X). no

● ?- drahe(X).

PTÁME SE: existuje X takové, že drahe(X) platí?

● ?- \+ drahe(X). \+ drahe(X) :- drahe(X),!,fail. \+ drahe(X).

z definice \+ plyne: není dokazatelné, že existuje X takové, že drahe(X) platí

tj. **pro všechna X** platí \+ drahe(X)

● TEDY: pro cíle s negací neplatí **existuje X** takové, že \+ drahe(X)

⇒ **negace jako neúspěch není ekvivalentní negaci v matematické logice**

● Negace jako neúspěch používá **předpoklad uzavřeného světa**

pravdivé je pouze to, co je dokazatelné

Predikáty na řízení běhu programu I.

● řez „!”

● `fail`: cíl, který vždy neuspěje   `true`: cíl, který vždy uspěje

● `\+ P`: negace jako neúspěch

`\+ P :- P, !, fail; true.`

Predikáty na řízení běhu programu I.

● řez „!”

● `fail`: cíl, který vždy neuspěje   `true`: cíl, který vždy uspěje

● `\+ P`: negace jako neúspěch

`\+ P :- P, !, fail; true.`

● `once(P)`: vrátí pouze jedno řešení cíle P

`once(P) :- P, !.`

Predikáty na řízení běhu programu I.

- řez „!”

- `fail`: cíl, který vždy neuspěje   `true`: cíl, který vždy uspěje

- `\+ P`: negace jako neúspěch

`\+ P :- P, !, fail; true.`

- `once(P)`: vrátí pouze jedno řešení cíle P

`once(P) :- P, !.`

- Vyjádření **podmínky**: `P -> Q ; R`

- jestliže platí P tak Q   `(P -> Q ; R) :- P, !, Q.`

- v opačném případě R   `(P -> Q ; R) :- R.`

- příklad: `min(X,Y,Z) :- X =< Y -> Z = X ; Z = Y.`

Predikáty na řízení běhu programu I.

● řez „!”

● `fail`: cíl, který vždy neuspěje   `true`: cíl, který vždy uspěje

● `\+ P`: negace jako neúspěch

`\+ P :- P, !, fail; true.`

● `once(P)`: vrátí pouze jedno řešení cíle P

`once(P) :- P, !.`

● Vyjádření **podmínky**: `P -> Q ; R`

● jestliže platí P tak Q   `(P -> Q ; R) :- P, !, Q.`

● v opačném případě R   `(P -> Q ; R) :- R.`

● příklad: `min(X,Y,Z) :- X =< Y -> Z = X ; Z = Y.`

● `P -> Q`

Predikáty na řízení běhu programu I.

● řez „!”

● `fail`: cíl, který vždy neuspěje   `true`: cíl, který vždy uspěje

● `\+ P`: negace jako neúspěch

`\+ P :- P, !, fail; true.`

● `once(P)`: vrátí pouze jedno řešení cíle P

`once(P) :- P, !.`

● Vyjádření **podmínky**: `P -> Q ; R`

● jestliže platí P tak Q   `(P -> Q ; R) :- P, !, Q.`

● v opačném případě R   `(P -> Q ; R) :- R.`

● příklad: `min(X,Y,Z) :- X =< Y -> Z = X ; Z = Y.`

● `P -> Q`

● odpovídá: `(P -> Q; fail)`

● příklad: `zaporne(X) :- number(X) -> X < 0.`

Predikáty na řízení běhu programu II.

- `call(P)`: zavolá cíl P a uspěje, pokud uspěje P
- nekonečná posloupnost backtrackovacích voleb: `repeat`

`repeat.`

`repeat :- repeat.`

Predikáty na řízení běhu programu II.

- `call(P)`: zavolá cíl P a uspěje, pokud uspěje P
- nekonečná posloupnost backtrackovacích voleb: `repeat`

```
repeat.
```

```
repeat :- repeat.
```

klasické použití: **generuj akci X, proved' ji a otestuj, zda neskončit**

```
Hlava :- ...
```

```
    uloz_stav( StaryStav ),
```

```
    repeat,
```

```
        generuj( X ),           % deterministické: generuj, provadej, testuj
```

```
        provadej( X ),
```

```
        testuj( X ),
```

```
    !,
```

```
    obnov_stav( StaryStav ),
```

```
    ...
```

Seznamy

Reprezentace seznamu

- **Seznam**: [a, b, c], prázdný seznam []
- **Hlava (libovolný objekt), tělo (seznam)**: .(Hlava, TeĽo)
  - všechny strukturované objekty stromy – i seznamy
  - funktor ".", dva argumenty
  - .(a, .(b, .(c, []))) = [a, b, c]
  - notace: [Hlava | TeĽo] = [a|TeĽo]

Reprezentace seznamu

- **Seznam**: [a, b, c], prázdný seznam []
- **Hlava (libovolný objekt), tělo (seznam)**: .(Hlava, TeĽo)
  - všechny strukturované objekty stromy – i seznamy
  - funktor ".", dva argumenty
  - .(a, .(b, .(c, []))) = [a, b, c]
  - notace: [Hlava | TeĽo] = [a|TeĽo]
TeĽo je v [a|TeĽo] seznam, tedy píšeme [a, b, c] = [a | [b, c]]

Reprezentace seznamu

- **Seznam**: [a, b, c], prázdný seznam []
- **Hlava (libovolný objekt), tělo (seznam)**: .(Hlava, TeĽo)
  - všechny strukturované objekty stromy – i seznamy
  - funktor ".", dva argumenty
  - $.(a, .(b, .(c, []))) = [a, b, c]$
  - notace: [Hlava | TeĽo] = [a|TeĽo]
TeĽo je v [a|TeĽo] seznam, tedy píšeme [a, b, c] = [a | [b, c]]
- Lze psát i: [a,b|TeĽo]
  - před "|" je libovolný počet prvků seznamu , za "|" je seznam zbývajících prvků
  - [a,b,c] = [a|[b,c]] = [a,b|[c]] = [a,b,c|[]]

Reprezentace seznamu

- **Seznam:** $[a, b, c]$, prázdný seznam $[]$
- **Hlava (libovolný objekt), tělo (seznam):** $.(Hlava, TeĽo)$
  - všechny strukturované objekty stromy – i seznamy
  - funktor ".", dva argumenty
  - $.(a, .(b, .(c, []))) = [a, b, c]$
  - notace: $[Hlava | TeĽo] = [a|TeĽo]$

TeĽo je v $[a|TeĽo]$ seznam, tedy píšeme $[a, b, c] = [a|[b, c]]$
- Lze psát i: $[a,b|TeĽo]$
  - před "|" je libovolný počet prvků seznamu, za "|" je seznam zbývajících prvků
  - $[a,b,c] = [a|[b,c]] = [a,b|[c]] = [a,b,c|[]]$
  - pozor: $[[a,b] | [c]] \neq [a,b | [c]]$

Reprezentace seznamu

- **Seznam**: $[a, b, c]$, prázdný seznam $[]$
- **Hlava (libovolný objekt), tělo (seznam)**: $.(Hlava, TeĽo)$
  - všechny strukturované objekty stromy – i seznamy
  - funktor ".", dva argumenty
  - $.(a, .(b, .(c, []))) = [a, b, c]$
  - notace: $[Hlava | TeĽo] = [a|TeĽo]$
TeĽo je v $[a|TeĽo]$ seznam, tedy píšeme $[a, b, c] = [a|[b, c]]$
- Lze psát i: $[a,b|TeĽo]$
  - před "|" je libovolný počet prvků seznamu, za "|" je seznam zbývajících prvků
  - $[a,b,c] = [a|[b,c]] = [a,b|[c]] = [a,b,c|[]]$
  - pozor: $[[a,b] | [c]] \neq [a,b | [c]]$
- Seznam jako **neúplná datová struktura**: $[a,b,c|T]$
  - Seznam = $[a,b,c|T]$, $T = [d,e|S]$, Seznam = $[a,b,c,d,e|S]$

Prvek seznamu

- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když
  - X je hlava seznamu S nebo
`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)
  - X je prvek těla seznamu S
`member(X, [_ | Telo]) :-
    member(X, Telo)`.   %(2)

Prvek seznamu

`member(1,[2,1,3,1,4])`

- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když
  - X je hlava seznamu S nebo
`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)
  - X je prvek těla seznamu S
`member(X, [_ | Telo]) :-
    member(X, Telo)`.   %(2)

Prvek seznamu

- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)

- X je prvek těla seznamu S

`member(X, [_ | Telo]) :-
    member(X, Telo)`.   %(2)

`member(1,[2,1,3,1,4])`

|
dle (2)

`member(1,[1,3,1,4])`

Prvek seznamu

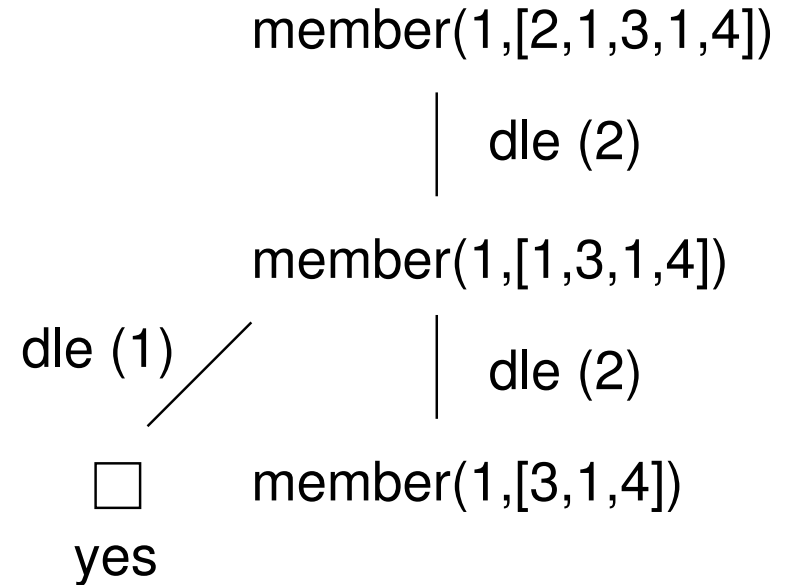
- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]| [c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] ).` %(1)

- X je prvek těla seznamu S

`member(X, [_ | Telo]) :-
member(X, Telo).` %(2)

Prvek seznamu

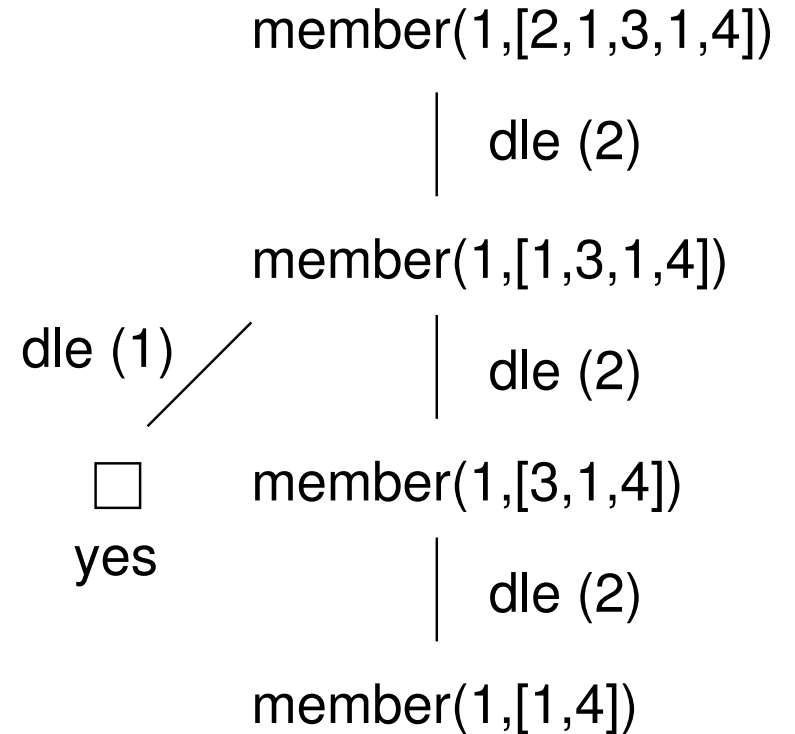
- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)

- X je prvek těla seznamu S

`member( X, [ _ | Telo ] ) :-`
`member( X, Telo )`.   %(2)

Prvek seznamu

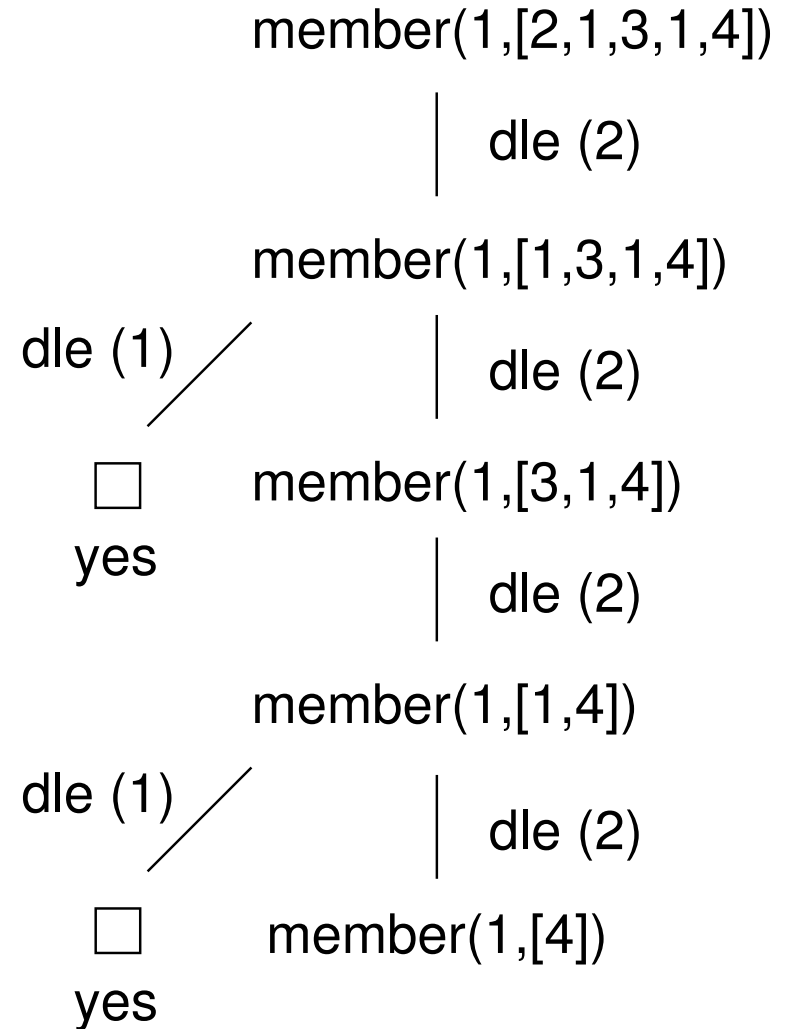
- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]| [c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)

- X je prvek těla seznamu S

`member(X, [_ | Telo]) :-
member(X, Telo)`.   %(2)

Prvek seznamu

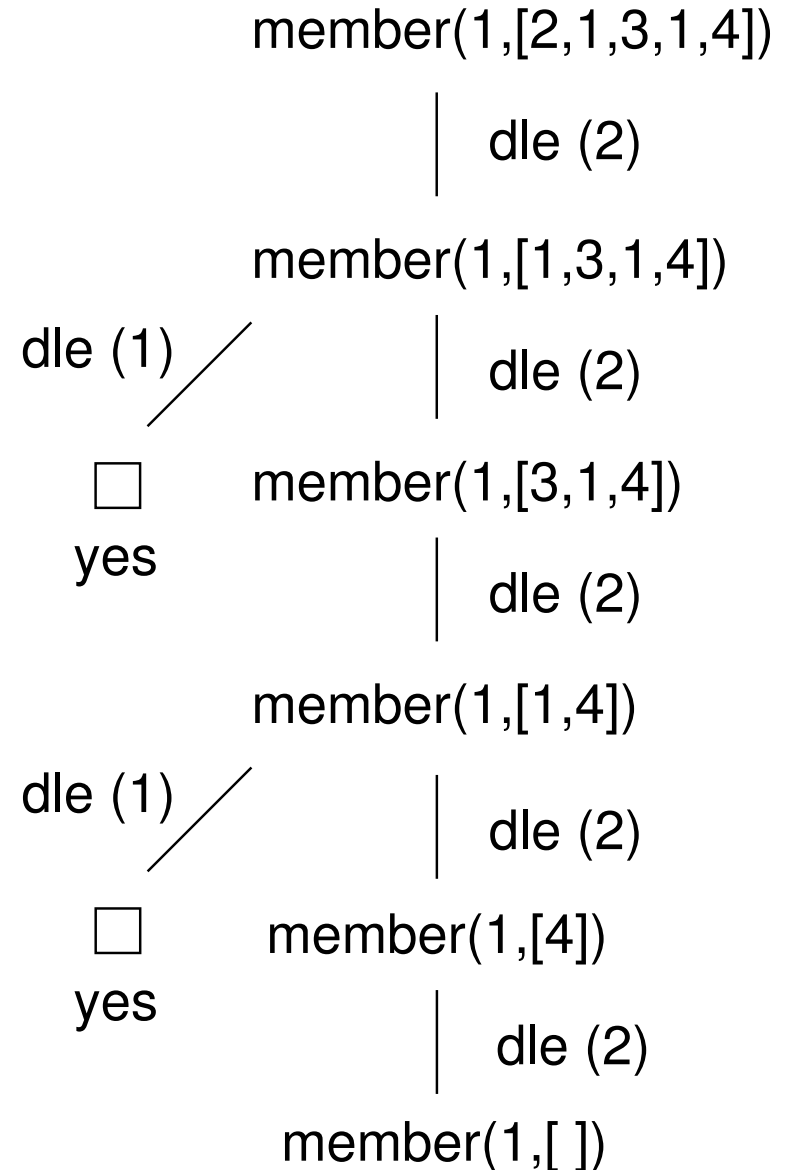
- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] ).` %(1)

- X je prvek těla seznamu S

`member(X, [_ | Telo]) :-
member(X, Telo).` %(2)

Prvek seznamu

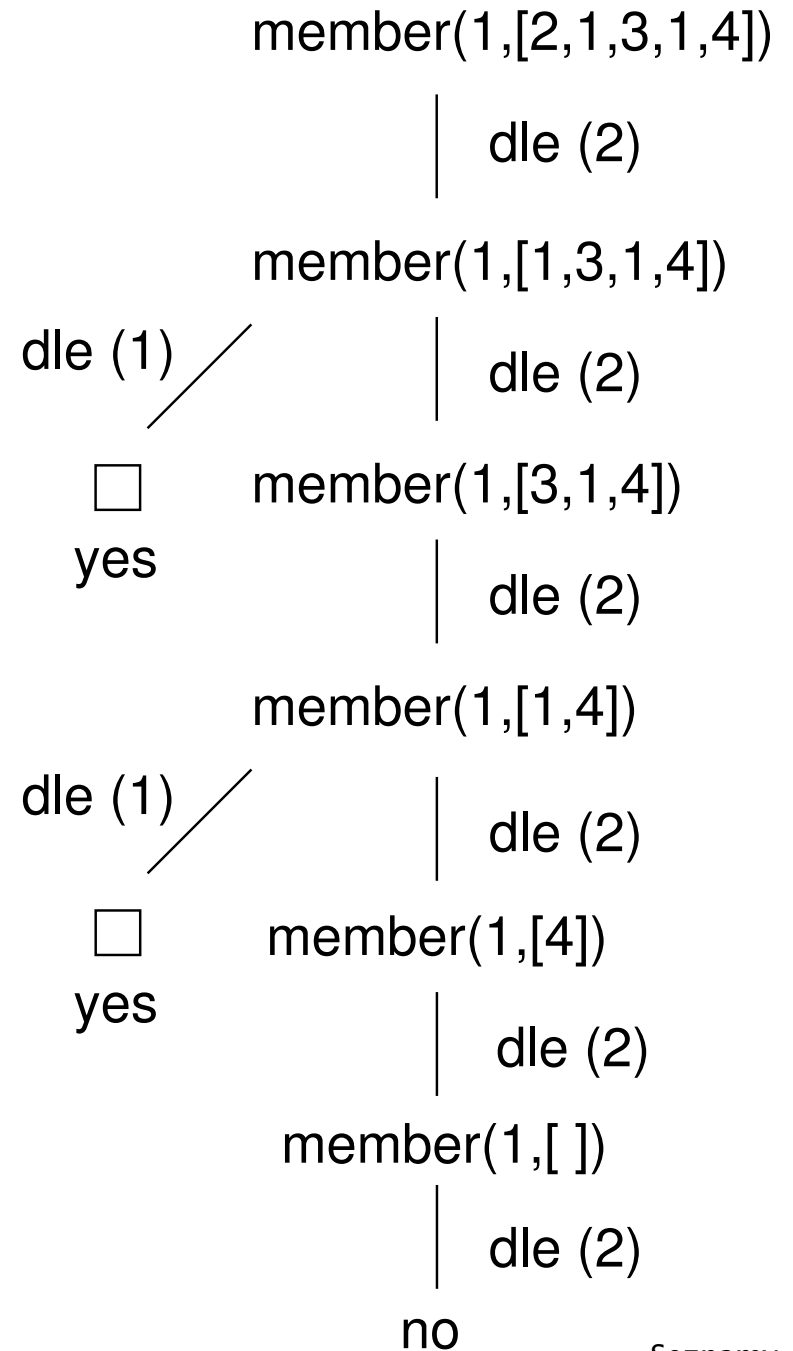
- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když

- X je hlava seznamu S nebo

`member( X, [ X | _ ] ).` %(1)

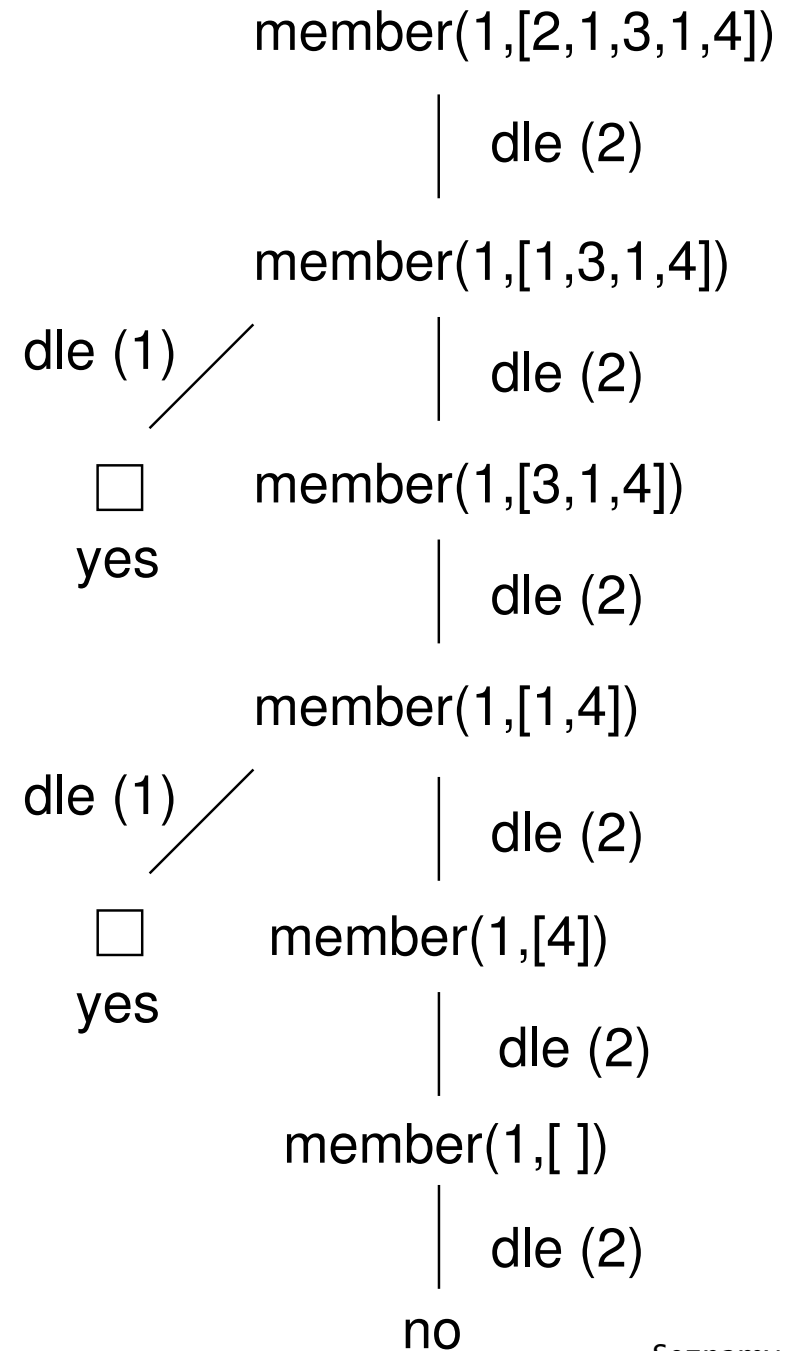
- X je prvek těla seznamu S

`member(X, [_ | Telo]) :-
member(X, Telo).` %(2)

Prvek seznamu

- `member( X, S )`
- platí: `member( b, [a,b,c] )`.
- neplatí: `member( b, [[a,b]|[c]] )`.
- X je prvek seznamu S, když
  - X je hlava seznamu S nebo
`member( X, [ X | _ ] )`.   %(1)
  - X je prvek těla seznamu S
`member(X, [_ | Telo]) :-
 member(X, Telo)`.   %(2)
- Příklady použití:
  - `member(1, [2,1,3])`.
  - `member(X, [1,2,3])`.

Spojení seznamů

- `append( L1, L2, L3 )`
- Platí: `append( [a,b], [c,d], [a,b,c,d] )`
- Neplatí: `append( [b,a], [c,d], [a,b,c,d] )`,
`append( [a,[b]], [c,d], [a,b,c,d] )`

Spojení seznamů

- `append( L1, L2, L3 )`
- Platí: `append( [a,b], [c,d], [a,b,c,d] )`
- Neplatí: `append( [b,a], [c,d], [a,b,c,d] )`,
`append( [a,[b]], [c,d], [a,b,c,d] )`
- Definice:
  - pokud je 1. argument prázdný seznam, pak 2. a 3. argument jsou stejné seznamy:
`append( [], S, S )`.

Spojení seznamů

- `append( L1, L2, L3 )`

- Platí: `append( [a,b], [c,d], [a,b,c,d] )`

- Neplatí: `append( [b,a], [c,d], [a,b,c,d] )`,
`append( [a,[b]], [c,d], [a,b,c,d] )`

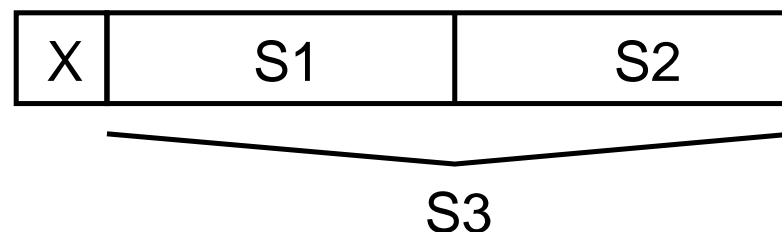
- Definice:

- pokud je 1. argument prázdný seznam, pak 2. a 3. argument jsou stejné seznamy:

`append( [], S, S )`.

- pokud je 1. argument neprázdný seznam, pak má 3. argument stejnou hlavu jako 1.:

`append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3 )`.

Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

```
  | (2)
```

```
  | A=[1|B]
```


Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

```
    | (2)
```

```
    | A=[1|B]
```

```
    |
```

```
:- append([2],[3,4],B).
```

Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

```
  | (2)
```

```
  | A=[1|B]
```

```
  |
```

```
:- append([2],[3,4],B).
```

```
  | (2)
```

```
  | B=[2|C] => A=[1,2|C]
```

Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

```
    | (2)
```

```
    | A=[1|B]
```

```
    |
```

```
:- append([2],[3,4],B).
```

```
    | (2)
```

```
    | B=[2|C] => A=[1,2|C]
```

```
    |
```

```
:- append([], [3,4], C).
```

Cvičení: append/2

```
append( [], S, S ).      % (1)
```

```
append( [X|S1], S2, [X|S3] ) :- append( S1, S2, S3).  % (2)
```

```
:- append([1,2],[3,4],A).
```

```
  | (2)
```

```
  | A=[1|B]
```

```
  |
```

```
:- append([2],[3,4],B).
```

```
  | (2)
```

```
  | B=[2|C] => A=[1,2|C]
```

```
  |
```

```
:- append([], [3,4], C).
```

```
  | (1)
```

```
  | C=[3,4] => A=[1,2,3,4],
```

```
  |
```

```
yes
```